

Σχεδιασμός, υλοποίηση και αποτίμηση
εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της
ΕΞΑΕ, με θέμα: Διαδικτυακά εργαλεία στη
διαμορφωτική αξιολόγηση

Τζαγκαράκης Εμμανουήλ

Επιτροπή Κρίσης ΔΕ

Κ. ΚΩΤΣΙΔΗΣ Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Κρήτης	Ε. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης	Μ. ΚΛΕΙΣΑΡΧΑΚΗΣ Ε.Δι.Π. Πανεπιστημίου Κρήτης
---	---	--

Ρέθυμνο, 2022

1. Σκοπός

Να δημιουργηθεί με τη μέθοδο της ΕξΑΕ, ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, με θέμα τα διαδικτυακά εργαλεία διαμορφωτικής αξιολόγησης, ώστε να χρησιμοποιηθεί σε περιβάλλον ασύγχρονης εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης και να αποτιμηθεί το υλικό αυτό από ειδικούς της ΕξΑΕ, ως προς το περιεχόμενο, την καταλληλότητα και τη χρήση του.

2. Συνεισφορά της διπλωματικής

3. Ερευνητικά Ερωτήματα

E1

Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της Εξ' Αποστάσεως Εκπαίδευσης;

E2

Το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης;

4. Δομή της εργασίας

Εισαγωγή

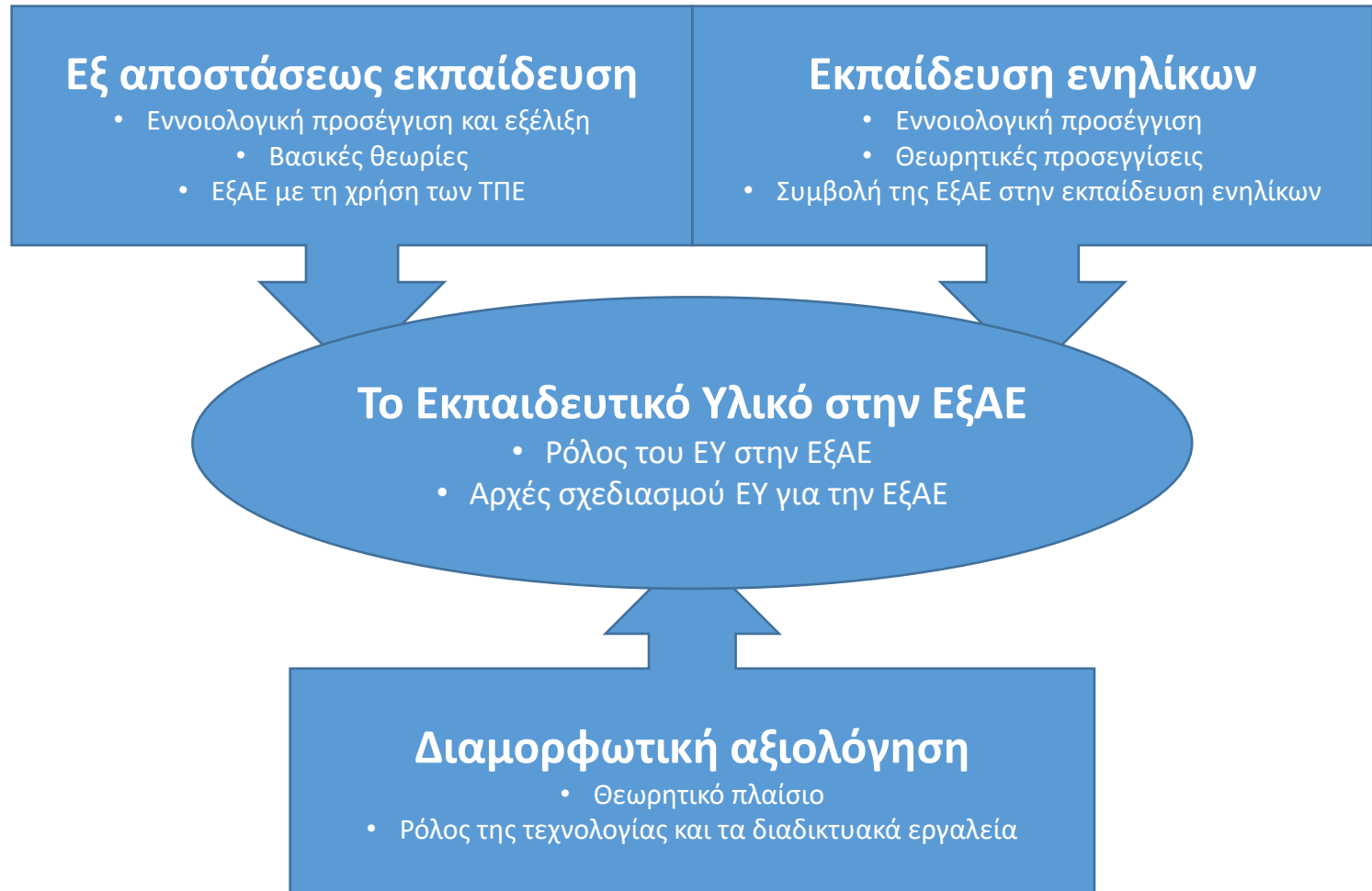
Θεωρητικό μέρος

- Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση
- Εκπαίδευση ενηλίκων
- Διαμορφωτική αξιολόγηση και διαδικτυακά εργαλεία
- Το Εκπαιδευτικό Υλικό στην ΕξΑΕ

Πρακτικό - Ερευνητικό μέρος

- Υλοποίηση - περιγραφή του ΕΥ της εργασίας
 - Αποτίμηση του εκπαιδευτικού υλικού
 - Παρουσίαση των αποτελεσμάτων
 - Συμπεράσματα και συνεισφορά
-

5. Θεωρητικό Πλαίσιο

6. Παραγόμενο εκπαιδευτικό υλικό (1/3)

Σκοπός του Ε.Υ είναι να μπορέσουν οι εκπαιδευτικοί:

- να γνωρίσουν τον πολύ σημαντικό ρόλο της διαμορφωτικής αξιολόγησης, τα χαρακτηριστικά της και τις βασικές στρατηγικές της
- να γνωρίσουν τον ρόλο των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική πράξη και τον τρόπο ενσωμάτωσης και συμβολής τους σε αυτήν
- να μάθουν για τα διαδικτυακά εργαλεία διαμορφωτικής αξιολόγησης και τα πλεονεκτήματα από την αξιοποίησή τους
- να μάθουν για τα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες των εργαλείων αυτών και να μπορούν να τα διακρίνουν ανάλογα με τις λειτουργίες τους
- να γνωρίσουν αντιπροσωπευτικά διαδικτυακά εργαλεία διαμορφωτικής αξιολόγησης και να εξοικειωθούν ως ένα βαθμό με αυτά.

Περιεχόμενο του μαθήματος

1η Ενότητα: **Εισαγωγή στη διαμορφωτική αξιολόγηση**

2η Ενότητα: **Οι νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση**

3η Ενότητα: **Διαμορφωτική αξιολόγηση με ψηφιακά εργαλεία**

4η Ενότητα: **Αντιπροσωπευτικά εργαλεία διαμορφωτικής αξιολόγησης**

6. Παραγόμενο εκπαιδευτικό υλικό (2/3)

Τα βασικά εργαλεία υλοποίησης του ΕΥ

- **H5P** - εργαλείο δημιουργίας πολυμεσικού διαδραστικού περιεχόμενου σε HTML5
Το βασικό εργαλείο για την υλοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού του μαθήματος. Αξιοποιήθηκαν δύο τύποι περιεχομένου του H5P: ‘Accordion’ και ‘Course Presentation’.
- **Chamilo** - σύστημα διαχείρισης μάθησης (LMS)
Σε αυτό δημιουργήθηκε και φιλοξενείται το μάθημα, στο οποίο ενσωματώθηκαν ως ‘μαθησιακά αντικείμενα’ οι δύο τύποι περιεχομένου του H5P που προαναφέρθηκαν.
- **Padlet** - εικονικός πίνακας ανακοινώσεων (bulletin board)
Χρησιμοποιήθηκε στο μάθημα για συνεργασία, συζήτηση και ανατροφοδότηση, ώστε να γίνει διάχυση και ανταλλαγή απόψεων και καλών πρακτικών.

Τα πολυμεσικά στοιχεία του ΕΥ

Το ΕΥ είναι εμπλουτισμένο με ποικίλα πολυμεσικά στοιχεία:

κείμενα, υπερσύνδεσμοι, σχήματα, πίνακες, εικόνες, βίντεο, ηχητική αφήγηση, πλαίσια, εικονίδια.

Τα κείμενα που βρίσκονται μέσα σε πλαίσια ξεχωρίζουν ανάλογα με το χρώμα του πλαισίου, το οποίο αλλάζει ανάλογα με τον ρόλο που εξυπηρετεί το κείμενο:

- Κείμενα σύνδεσης με προηγούμενη γνώση (ανοιχτό πράσινο)
- Κείμενα μετάβασης σε επόμενη γνώση (ανοιχτό ροζ)
- Κείμενα με νέα γνώση της τρέχουσας ΔΕ (ανοιχτό μπλε)
- Κείμενα με διευκρινήσεις και οδηγίες (ανοιχτό γκρι)

6. Παραγόμενο εκπαιδευτικό υλικό (3/3)

Η παρουσία στο ΕΥ των αρχών σχεδιασμού για την ΕξΑΕ

Κατά την υλοποίηση του ΕΥ, επιχειρήθηκε να εφαρμοστούν κατά το δυνατό οι αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού για την ΕξΑΕ:

- ✓ Παρουσία των αρχών του **Holmberg**
- ✓ Παρουσία των αρχών της **Mena**
- ✓ Παρουσία των αρχών του **Mayer**
- ✓ Παρουσία των αρχών των **Σπανακά και Λιοναράκη**

**Διαδικτυακά Εργαλεία
στη Διαμορφωτική Αξιολόγηση**

7. Μεθοδολογία

- **Είδος:** Ποιοτική έρευνα διαμορφωτικής αξιολόγησης ΕΥ
- **Χρονική περίοδος:** Μάιος - Ιούνιος 2022
- **Δειγματοληψία:** Σκόπιμη δειγματοληψία
(δειγματοληψία ειδικών: 3 ειδικοί στην ΕξΑΕ)
- **Μέθοδος έρευνας:** Ποιοτική ανάλυση περιεχομένου
- **Μέσα συλλογής δεδομένων:** Ερωτηματολόγια ανοιχτού τύπου
- **Επεξεργασία δεδομένων:** Ως μονάδα καταγραφής και ανάλυσης ορίστηκε η φράση, σύμφωνα με τον σημασιολογικό ορισμό της. Προσδιορίστηκαν κατηγορίες κωδικοποίησης ανά ερευνητικό άξονα (10 ερευνητικοί άξονες)

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των συμπερασμάτων της παρούσας έρευνας, ζητήθηκε η αντικειμενική προσέγγιση των ερωτήσεων.

Αποτελέσματα - Κύρια ευρήματα (1/3)

Στο εκπαιδευτικό υλικό εφαρμόζονται οι αρχές και η μεθοδολογία της Εξ' Αποστάσεως Εκπαίδευσης

- Στο ΕΥ γίνεται ενσωμάτωση και αναφορά σε διαφορετικές πηγές πληροφοριών (**Mena, 1992**)
 - Στο ΕΥ γίνεται ερμηνεία, κριτική συζήτηση και συγκριτική ανάλυση των πληροφοριών (**Mena, 1992**)
 - Η παρουσίαση του ΕΥ είναι απλή και κατανοητή. Είναι ευανάγνωστο, με μέτρια πυκνότητα πληροφοριών, σε κατανοητή γλώσσα, και το ύφος γραφής του είναι φιλικό και προσωπικό (**Holberg, 1983**)
 - Το ΕΥ είναι εύχρηστο, με οριοθέτηση των θεμάτων μέσα από σαφείς αναφορές και τυπογραφικά μέσα (κουμπιά/εικονίδια πλοήγησης, πλαίσια κλπ) (**Holberg, 1983**)
 - Το ΕΥ υποστηρίζει και καθοδηγεί τον εκπαιδευόμενο στη μελέτη του. Χρησιμοποιούνται τεχνικές έμφασης, επεξηγηματικά σχόλια και συμβουλές και προτροπές μελέτης (**Holberg, 1983**)
-

Αποτελέσματα - Κύρια ευρήματα (2/3)

- Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την έκφραση απόψεων - κρίσεων, τη διατύπωση ερωτήσεων, καθώς και τη συναισθηματική εμπλοκή των εκπαιδευόμενων (**Holberg**, 1983)
 - Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των εκπαιδευόμενων και το αίσθημα συμμετοχής τους σε ομάδα (**Mena**, 1992)
 - Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες για την αυτοαξιολόγηση των εκπαιδευόμενων και για την ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με στόχο την ανατροφοδότηση (**Mena**, 1992)
 - Το ΕΥ εμπεριέχει δραστηριότητες συσχέτισης και εφαρμογής της νέας γνώσης στην πραγματικότητα των εκπαιδευόμενων (**Mena**, 1992)
 - Σε κάθε ΔΕ του ΕΥ, προηγείται στοχευμένη, σαφής και ρεαλιστική διατύπωση του σκοπού και των προσδοκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων (**Σπανακά & Λιοναράκης**, 2017)
-

Αποτελέσματα - Κύρια ευρήματα (3/3)

Στο ΕΥ εφαρμόζονται οι αρχές της Γνωστικής Θεωρίας Πολυμεσικής Μάθησης του Mayer

- δώδεκα αρχές για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού (Mayer, 2001)

Ως δυνατά σημεία του ΕΥ αναφέρονται: ο σχεδιασμός, η πρωτοτυπία, το ενδιαφέρον, η ευχρηστία, η περιεκτικότητα, η πληρότητα, η διαδραστικότητα, η ποικιλία και ο έξυπνος σχεδιασμός των δραστηριοτήτων, η αμεσότητα και απλότητα παρουσίασης του γνωστικού αντικειμένου.

Συμπεράσματα (1/2)

Τα αποτελέσματα της αποτίμησης από τα ερωτηματολόγια είναι ιδιαίτερα θετικά και επιβεβαιώνουν ότι το ΕΥ ακολουθεί τις αρχές σχεδιασμού που έχουν διατυπωθεί από τους θεωρητικούς του πεδίου της ΕξΑΕ. Απαντούν έτσι με θετικό τρόπο στα δύο ερευνητικά ερωτήματα, ως εξής:

EE1. Το εκπαιδευτικό υλικό διέπεται από τις αρχές και τη μεθοδολογία της Εξ' Αποστάσεως Εκπαίδευσης

EE2. Το εκπαιδευτικό υλικό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις αρχές της Πολυμεσικής Μάθησης

Συμπεράσματα (2/2)

Περιορισμοί της έρευνας

Το δείγμα της έρευνας ήταν μικρό και επιλέχτηκε για λόγους ευκολίας. Γι' αυτόν τον λόγο τα αποτελέσματα δεν μπορούν να γενικευτούν, ωστόσο είναι ενδεικτικά λόγω της καλής γνώσης των αξιολογητών για το θέμα.

(Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των συμπερασμάτων της παρούσας έρευνας, ζητήθηκε η αντικειμενική προσέγγιση των ερωτήσεων)

Προτάσεις

Το ΕΥ εκτός από τον επιμορφωτικό του χαρακτήρα, μπορεί να αποτελέσει και έναν οδηγό αναφοράς και υποστήριξης. Αυτή η πρακτική αξιοποίηση του, θα μπορούσε μελλοντικά να υποστηριχθεί, ώστε να παραμένει επίκαιρο και ανανεωμένο το υλικό του. Αυτό θα μπορούσε να γίνει και με τη μορφή ενός ιστότοπου με βάση το υλικό αυτό, που να αποτελεί χρήσιμη πηγή πληροφόρησης για τους εκπαιδευτικούς, σχετικά με τα εργαλεία αυτά, αλλά και άλλα εργαλεία που αξιοποιούνται στην εκπαιδευτική πρακτική.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας
